

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

This document was created by the trial version of Print2PDF. !
Once Print2PDF is registered, this message will disappear. !
Purchase Print2PDF at <http://www.software602.com>

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รองศาสตราจารย์ยุพา สุภากุล

อาจารย์พิเศษสาขาวิชาโภชนศาสตร์ศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์บุญรัตน์ สดใส

อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คุณวราภรณ์ พิณเสนาะ

นักวิชาการวัฒนธรรม ระดับ 6 สำนักงานวัฒนธรรม

จังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ให้ข้อมูลการฟ้องผิด

บ้านเม็งช้างม้อย ตำบลช้างม้อย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1. นางฟองจันทร์ ปัญญา อายุ 80 ปี บ้านเลขที่ 14 ซอย 3 ตำบลช้างม้อย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. นางบัวย อรุณสิทธิ์ อายุ 77 ปี บ้านเลขที่ 17 ซอย 3 ตำบลช้างม้อย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
3. นางคำปิ่น แก้วประสิทธิ์ อายุ 72 ปี บ้านเลขที่ 19 ซอย 3 ตำบลช้างม้อย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
4. นายสมจิตต์ เตชะราช อายุ 70 ปี บ้านเลขที่ 10 ซอย 1 ตำบลช้างม้อย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
5. นางศิริพรรณ บุญประเสริฐ อายุ 68 ปี บ้านเลขที่ 19 ซอย 3 ตำบลช้างม้อย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
6. นางบุญยวง โยธามาศ อายุ 66 ปี บ้านเลขที่ 23 ซอย 3 ตำบลช้างม้อย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
7. นายสมาน เชี่ยวศิลป์ อายุ 66 ปี บ้านเลขที่ 4 ซอย 3 ตำบลช้างม้อย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
8. นางสาวศิริพรรณ ไชยยา อายุ 60 ปี บ้านเลขที่ 22 ซอย 3 ตำบลช้างม้อย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บ้านเม็งชัยมงคล ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1. นางทัศนีย์ ปรีชาภรณ์ อายุ 80 ปี บ้านเลขที่ 169 ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. นางทองอินทร์ ตันจิบุญ อายุ 79 ปี บ้านเลขที่ 173 ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
3. นายอุ้นเรือน ทองกันทา อายุ 79 ปี บ้านเลขที่ 19 ถนนเจริญประเทศ ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
4. นางปราณี กุศล อายุ 75 ปี บ้านเลขที่ 169 ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
5. นางสศไส หงษ์ทอง อายุ 75 ปี บ้านเลขที่ 56 ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
6. นางสุนันทา พรมแก้ว อายุ 75 ปี บ้านเลขที่ 7 ถนนเจริญประเทศ ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
7. นางจรวพร ไชยลังกา อายุ 63 ปี บ้านเลขที่ 21/1 ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ค

หนังสือพิทักษ์สิทธิ

การพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมการศึกษา

คำชี้แจงผู้เข้าร่วมการศึกษา

เรื่อง อาหารที่ใช้ในการฟ่อนผีเม็ง

ข้าพเจ้า นายสุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์ เป็นคุณครู โรงเรียนอนุศึกษาและเป็นนักศึกษา ปริญญาโทสาขาวิชาโภชนศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กำลังศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ (Independent Study) เรื่อง อาหารที่ใช้ในการฟ่อนผีเม็ง

ผู้สูงอายุเป็นผู้มีคุณสมบัติในการให้ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ชุดนี้ ดังนั้นจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการให้ข้อมูลครั้งนี้ โดยกรุณาให้ข้อมูลตามความเป็นจริงที่สุด ซึ่งข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับ ผู้ศึกษาจะเก็บเป็นความลับและใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น คำตอบของท่านจะมีค่าอย่างยิ่งต่อการนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมและอนุรักษ์อาหารที่ใช้ในการฟ่อนผีเม็งต่อไปและท่านจะสามารถถอนตัวออกจากโครงการเมื่อใด ก็ได้โดยไม่มีผลเสียใดๆ เกิดขึ้นกับตัวท่าน

เมื่อท่านทราบและยินดีให้ความร่วมมือ กรุณาลงนามการร่วมมือในการศึกษาค้นคว้านี้ไว้ด้วย ขอขอบพระคุณสำหรับความร่วมมือของผู้สูงอายุมา ณ โอกาสนี้

ลายมือชื่อ.....ผู้เข้าร่วมโครงการศึกษา

( )

ลายมือชื่อ.....พยาน

( )

ลายมือชื่อ.....ผู้ศึกษา

(นายสุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสัมภาษณ์

การศึกษาเรื่องอาหารที่ใช้ในการฟ้อนผีเม็ง

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ผู้สูงอายุอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นผู้มีเชื้อสายชาวเม็ง นับถือผีเม็ง อาศัยอยู่ในบ้านเม็งช้างม้อย ตำบลช้างม้อย และบ้านเม็งชัยมงคล ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. มีประสบการณ์ในการทำอาหารซึ่งใช้ในการฟ้อนผีเม็ง
3. สื่อสารและตอบคำถามได้ด้วยตนเอง
4. ยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษาคั้งนี้

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....อายุ.....ปี.....
 บ้านเลขที่.....หมู่.....หมู่บ้าน.....ตำบล.....อำเภอเมือง
 จังหวัดเชียงใหม่
 ผู้สัมภาษณ์.....วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

อาหารที่ใช้ในการฟ่อนผีเม้ง

1. อาหารคาว ( ) ประเภทแกง ( ) ประเภทยำ/ลาบ ( ) ประเภทปิ้ง/ย่าง
( ) ประเภทผัด/คั่ว ( ) ประเภทนึ่ง ( ) อื่นๆ

1.1 ชื่ออาหาร/ความหมาย/วิธีจัดเสิร์ฟและข้อห้าม/ยกเว้น

.....
.....

1.2 ส่วนผสม ประกอบด้วย

เนื้อสัตว์.....

ผัก.....

1.3 เครื่องปรุงรส ประกอบด้วย

รสเค็ม.....

รสหวาน.....

รสเผ็ด.....

รสเปรี้ยว.....

1.4 เครื่องปรุงรสน้ำพริก (ถ้ามี) ประกอบด้วย

.....

2. อาหารหวาน

1.1 ชื่ออาหาร/ความหมาย/วิธีจัดเสิร์ฟและข้อห้าม/ยกเว้น

.....
.....

1.2 ส่วนผสม ประกอบด้วย

.....

.....

3. ผลไม้

3.1 ชื่อผลไม้/ความหมาย/วิธีจัดเสิร์ฟ/ข้อห้าม/ยกเว้น

.....

.....

.....

แบบบันทึกการสังเกต

อาหารที่ใช้ในการฟ้อนผีเม็ง

1. อาหารคาว

.....

.....

.....

.....

.....

2. อาหารหวาน

.....

.....

.....

.....

.....

3. ผลไม้

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก จ

การฟ้อนผีเม็ง

ภาพที่ 1 : พิธีการเชิญถ้วยขึ้นหิ้ง (เอื้อเฟื้อภาพโดย ยุทธศักดิ์ สิริวงค์)

ภาพที่ 2: การฟ้อนผีเม็งของชาวเม็งบ้านซ่างม่วย
(เอื้อเฟื้อภาพโดย แม่คำปิ่น แก้วประสิทธิ์)

ภาพที่ 3 : การฟ้อนผีปู่ย่ากินข้าวของชาวเม้งบ้านช้างม้อย
(เอื้อเฟื้อภาพโดย แม่คำปิ่น แก้วประสิทธิ์)

ภาพที่ 4 : ลักษณะการแต่งกายการฟ้อนผี
(เอื้อเฟื้อภาพโดย แม่คำปิ่น แก้วประสิทธิ์)

ภาพที่ 5 : การฟ้อนแห่บอไฟของชาวเม็งช้างม่วย
(เอื้อเฟื้อภาพโดย คุณยุทธศักดิ์ ศิริวงศ์)

ภาพที่ 6 : การฟ้อนคล้องช้าง (เอื้อเฟื้อภาพโดย คุณยุทธศักดิ์ ศิริวงศ์)

ภาพที่ 7 : การฟ้อนดาบ ฟ้อนไม้พองและฟ้อนใบดอกแก้ว
ของพิธีฟ้อนผีสามตัว (เอื้อเฟื้อภาพโดย คุณยุทธศักดิ์ สิริวงศ์)

ภาพที่ 8 : การเข้าผ้าห้อยผีเพื่อให้ผีเข้าร่างผู้ฟ้อน
(ภาพโดย สุทธิพงษ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 9 : การฟ้อนปัดฤกษ์ (ปัดเคราะห์) มีอาหารที่ใช้ในการฟ้อน
ข้าวเหนียวนึ่งสุก ขนมหแดง ขนมหขาว ขนมหเทียนเม็งและกล้วยน้ำว้า
(เอื้อเฟื้อภาพโดย คุณพิมพรรณ จันตาราม)

ภาพที่ 10 : การไหว้หั่วกล้วยก่อนการตัดหั่วกล้วยจำนวน 7 ท่อน
(เอื้อเฟื้อภาพโดย คุณพิมพรรณ จันตาราม)

ภาพที่ 11 : พิธีการทำนายไถ่ (เอื้อเฟื้อภาพโดย คุณพิมพ์พรรณ จันทาราม)

ภาพที่ 12 : ประกอบพิธีการฆ่าหัวควายของลูกหลานชาวเม็งบ้านซำม้อย
(เอื้อเฟื้อภาพโดย คุณยุทธศักดิ์ ศิริวงศ์)

ภาพที่ 13 : การฟ้อนผีกลามีการนำอาหารเสียบปลายมิดและนำไปฟ้อนถวายผีปู่ย่า
ให้ครบ 4 ทิศ (ภาพโดย สุทธิพงษ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 14 : ผู้ฟ้อนผีกลาให้ลูกหลานตมกลิ่นอาหารเพื่อความเป็นสิริมงคล
(ภาพโดย สุทธิพงษ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 15 : การคาบปลาแห้งจากผู้เพื่อนศีกลนำมาไปไว้บนเรือนถือว่ามีเงินทอง
อยู่ในเรือน (ภาพโดย สุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก จ

อาหารที่ใช้ในการฟ่อนผีเม็ง

1. อาหารคาว

ภาพที่ 1 : ข้าวเหนียวหนึ่งที่ใช้สำหรับใส่ถ้วยผี (ภาพโดย สุทธิพงษ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 2 : ข้าวเหนียวหนึ่งสำหรับใส่ฟ่อนผีกุลา (ภาพโดย สุทธิพงษ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 3 : ข้าวเหนียวหนึ่งสุกปั้นจิ้มปลาแดดเดียวโจลก
(ภาพโดย สุทธิพงษ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 4 : ปลาแดกเดี่ยวโหลก (ภาพโดย สุทธิพงษ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 5 : ไก่คั่วเม็ง (ภาพโดย สุทธิพงษ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 6 : ไก่หนึ่งเม็ง (ภาพโดย สุทธิพงษ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 7 : แกงจืดเห็ด (ภาพโดย สุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 8 : ก๋วยเตี๋ยว (ภาพโดย สุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 9 : หม้อน้ำต้มปลาร้า (ภาพโดย สุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

2. อาหารหวาน

ภาพที่ 10 : ขนมขาว ขนมเทียนเม็งและขนมแดง
(ภาพโดย สุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 11 : การจัดขนมทั้งสามชนิดโดยให้ขนมขาวอยู่ด้านบน ขนมเทียนเม็ง
อยู่ตรงกลางและขนมแดงอยู่ด้านล่าง (ภาพโดย สุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 12 : ขนมข้าวตอกเต็ก (ภาพโดย สุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 13 : ขนมเต่าคำ (ภาพ โดย สุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 14 : ก๋วยหยิก หรือก๋วยเชื่อมน้ำอ้อย (ภาพ โดย สุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

3. ผลไม้

ภาพที่ 15 : ขนุนสุกใส่ถ้วยดี (ภาพโดย สุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 16 : กล้วยน้ำว่าที่ไซ้ทั้งหวี (ภาพโดย สุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 17 : กล้วยน้ำว่าซึ่งไซ้เป็นผล (ภาพโดย สุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาคผนวก ข

การจัดอาหารเพื่อใช้ในการพ่อนผีเม็ง

ภาพที่ 20 : ถ้วยผี 40 ถ้วย (เอื้อเฟื้อภาพโดย ยุทธศักดิ์ ศิริวงค์)

ภาพที่ 21 : ถ้วยผีเพื่อใช้ในพิธีเลี้ยงผีนางน้อย (ภาพโดย สุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 22 : อาหารใช้ในการฟ้อนผีเม็งตะวันตกของบ้านช้างม้อย
(เอื้อเฟื้อภาพโดยยุทธศักดิ์ ศิริวงศ์)

ภาพที่ 23 : อาหารใช้ในการฟ้อนผีสามตัว (ภาพโดย สุทธิพงษ์ พัฒนวิบูลย์)

ภาพที่ 24 : อาหารใช้ในการฟ่อนฝักปลา (ภาพโดย สุทธิพงษ์ พัฒนวิบูลย์)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นายสุทธิพงศ์ พัฒนวิบูลย์
วัน เดือน ปีเกิด	20 กรกฎาคม 2513
ประวัติการศึกษา	
2539	อนุปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
2540	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	
2541 – ปัจจุบัน	ปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอน วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนอนุศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2547	ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติครูดีเด่นจากฝ่ายประถมศึกษา สมาคมโรงเรียนเอกชนจังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved